



### YAQIN SHARQ VA SHIMOLIY AFRIKA DAVLATLARINING RIVOJLANISHIDA ARAB TILINING O'RNI.

**Mamarajabov Mirqosim**

*Xorijiy til va adabiyoti kafedrası o'qituvchisi*

**Xamidova Feruza**

*Xalqaro munosabatlar 2-kurs talabasi*

**DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.17933874>

**Annotatsiya:** Ushbu maqola Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika davlatlarining rivojlanishida arab tilining tutgan o'rni va ahamiyati haqida, Arab dunyosidagi diplomatik muzokaralarda bevosita arab tilini bilish ustunlik kasb etishi to'g'risida, Geosiyosiy ahamiyati: Yaqin Sharq va Shimoliy Afrikada arab mamlakatlari xalqaro siyosatda Arab tili muhim rol o'ynaydi. Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika davlatlarining rivojlanishida Arab tiling Siyosiy ahamiyati, Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika davlatlarining rivojlanishida arab tiling iqtisodiy ahamiyati

**Kalit so'zlar:** Yaqin sharq, diplomatik muzokaralar, siyosiy ahamiyat, Arab ligasi, Islom hamkorlik tashkiloti, BMT tashkiloti.

**Abstract:** This article is about the role and importance of the Arabic language in the development of the Middle East and North Africa, about the advantage of knowing Arabic directly in diplomatic negotiations in the Arab world, Geopolitical importance: The Arabic language plays an important role in the international politics of Arab countries in the Middle East and North Africa. The Political Importance of the Arabic Language in the Development of the Middle East and North Africa, The Economic Importance of the Arabic Language in the Development of the Middle East and North Africa

**Keywords:** Middle East, diplomatic negotiations, international organizations, Arab League, Organization of Islamic Cooperation.

**Аннотация:** В этой статье рассматриваются роль и значение арабского языка в развитии Ближнего Востока и Северной Африки, преимущества непосредственного владения арабским языком в дипломатических переговорах в арабском мире, геополитическое значение: арабский язык играет важную роль в международной политике арабских стран Ближнего Востока и Северной Африки, политическое значение арабского языка в развитии Ближнего Востока и Северной Африки, экономическое значение арабского языка в развитии Ближнего Востока и Северной Африки.

**Ключевые слова:** Ближний Восток, дипломатические переговоры, международные организации, Лига арабских государств, Организация исламского сотрудничества.

**Kirish:** Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika davlatlarining siyosiy, iqtisodiy hamda madaniy rivojlanishida arab tili muhim o'rin tutadi. Ushbu mintaqa xalqlarini birlashtiruvchi asosiy omillardan biri sifatida arab tili nafaqat muloqot vositasi, balki tarixiy meros va ma'naviy qadriyatlarni saqlab qoluvchi til sifatida qaraladi. Islom dini bilan chambarchas bog'liq bo'lgan arab tili Qur'on tili sifatida diniy, ilmiy va madaniy hayotda yuksak maqomga ega. Ayniqsa, siyosiy integratsiya, xalqaro munosabatlar va mintaqaviy hamkorlik jarayonlarida arab tilining o'rni beqiyosdir. Shu jihatdan arab tili



Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika mamlakatlarining taraqqiyotida yagona kommunikativ vosita, bilimlar almashinuvi va milliy o'zlikni saqlashning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Arab tili keng qo'llanilishi, ko'plab mamlakatlar va xalqaro tashkilotlarda rasmiy maqomi, boy madaniy va diniy merosi tufayli xalqaro munosabatlarda muhim o'rin tutadi, uni diplomatiya, biznes va madaniyatlararo muloqot tiliga aylantiradi. Uning ahamiyati ona tilida so'zlashuvchilarning ko'pligi (taxminan 450 million) va Qur'on tili sifatidagi maqomi va arab tilida so'zlashuvchi dunyoni boshqa madaniyatlar bilan bog'laydigan ulkan adabiyot bilan kuchayadi. Arab tilining xalqaro munosabatlardagi o'rnini: Rasmiy til va diplomatiya, Arab tili BMT va Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti va YuNESKO kabi boshqa muhim xalqaro tashkilotlarning rasmiy tili bo'lib, uni diplomatik faoliyat uchun asosiy vositaga aylantiradi.

**Iqtisodiy va ish bilarmonlik hamkorlik:** Arab tilida so'zlashuvchi mamlakatlarning ko'pligi va mintaqaning jadal iqtisodiy rivojlanishi tufayli arab tili biznes aloqalari, savdo va sarmoya uchun tobora muhim ahamiyat kas betmoqda. Madaniy va diniy ko'priklari: Arab tili turli madaniyatlar va davrlar o'rtasida muhim ko'priklari bo'lib xizmat qiladi va arab dunyosining boy madaniy merosini yaxshiroq tushunish imkonini beradi. **Islomning tarqalishi:** Qur'on tili sifatida arab tili butun dunyo bo'ylab o'qimishli musulmonlarni birlashtirib, diniy va madaniy almashinuvning muhim elementi bo'lib xizmat qiladi. Arab tilining ahamiyatini belgilovchi omillar **Ma'ruzachilar soni:** arab tili dunyodagi eng keng tarqalgan tillardan biri bo'lib, 450 milliondan ortiq kishi so'zlashadi. **Geografik taqsimoti:** U 25 mamlakatda rasmiy maqomga ega va ko'plab mintaqalarda, jumladan, Yaqin Sharq va Shimoliy Afrikada qo'llaniladi. **Tarixiy va madaniy meros:** arab tili jahon sivilizatsiyasi, adabiyoti va ilm-fani rivojida katta rol o'ynadi va uning ahamiyati tobora ortib bormoqda. **Jahon voqealari bilan aloqa:** Arab dunyosi xalqaro munosabatlarda muhim rol o'ynaydi va arab tilini bilish mintaqada odir bo'layotgan voqealarni yaxshiroq tushunishga yordam beradi. **Shimoliy Afrikada Arab tilining kirib kelishi:** VII–VIII asrlarda arablar Misr, Liviya, Tunis, Jazoir va Marokashni fath etgach, arab tili bu hududlarda asosiy tilga aylandi. Mahalliy berber va kopt tillari asta-sekin arab tiliga singib bordi. Shu bilan arab tili: Mahalliy xalqlarni islomiy identitet atrofida birlashtirdi. **Shimoliy Afrika orqali arab tili Andalusiyaga (Ispaniya) yetib borib,** Yevropa ilmiy-madaniy uyg'onishiga ta'sir qildi. Arab tili Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika xalqaro siyosatida muhim ahamiyatga ega, chunki u global diplomatik til, Birlashgan Millatlar Tashkilotining oltita rasmiy tillaridan biri madaniyati va dinining qudratli ramzi hisoblanadi. Bu diplomatiya, global muloqot va Al-Jazira kabi ommaviy axborot vositalari orqali rivoyatlarni shakllantirish uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi va uning malakasi mintaqadagi xalqaro munosabatlar yoki biznesda ishlaydigan har bir kishi uchun juda muhimdir.



**Arab tilining Siyosiy ahamiyati:** Yaqin Sharq va Shimoliy Afrikadagi davlatlar milliy suverenitetni mustahkamlash, shuningdek, mintaqaviy siyosat yuritish va o'z manfaatlarini ilgari surish uchun arab tilidan foydalanadilar. Arab tilini bilish arab madaniyati va xalqiga hurmatni ko'rsatadi, bu diplomatiyada qadrlanadi va muzokaralar jarayoniga ijobiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Arab madaniyati va mentaliteti til bilan chambarchas bog'liq. Tilni to'g'ridan-to'g'ri bilish tarjima orqali yetkazish mumkin bo'lmagan nozik qirralarni, kinoyalarni, madaniy murojaatlarni va yashirin ma'nolarni tushunishga imkon beradi. Diplomatlarning tarjima jarayoni bilan cheklanmasdan o'z fikrlarini to'g'ridan - to'g'ri bildirishlari mumkin. Uzoq muddatli strategiya; Ikki tomon bir birini o'zaro tushunishi va madaniyatlariga hurmat asosida qarashi uzoq muddatli diplomatik va siyosiy munosabatlarni mustahkamlashga yordam beradi. Kengaytirilgan samaradorlik; Tilni to'g'ridan-to'g'ri bilish diplomatik missiyaning umumiy samaradorligini yaxshilaydi, vaziyatni yaxshiroq tushunish va ko'proq qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

**Arab tilining Iqtisodiy ahamiyati:** Arab tili Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika uchun ulkan iqtisodiy ahamiyatga ega bo'lib, yarim milliardga yaqin kishi so'zlashadigan mintaqada savdo, aloqa va madaniy aloqalar uchun asos bo'lib xizmat qiladi. Uning islom dini bilan bog'liq holda keng qo'llanilishi BAA, Quvayt, Saudiya Arabistoni, Misr kabi mamlakatlarda biznes va sarmoya kiritishni osonlashtirib, yagona madaniy va iqtisodiy makonni shakllantirishga xizmat qildi. Arab tilining iqtisodiy ahamiyatining asosiy jihatlari: Savdo va biznes: Arab tili Yaqin Sharq va Shimoliy Afrikaning BAA, Saudiya Arabistoni, Misr va Quvayt kabi iqtisodiy jihatdan rivojlangan ko'plab mamlakatlarida rasmiy til bo'lib, biznesni soddalashtiradi, shartnoma tuzadi va savdo aloqalarini rivojlantiradi. Investitsiyalar: Mintaqada faoliyat yuritmoqchi bo'lgan xorijiy investorlar uchun arab tilini bilish mahalliy bozor, madaniyat va huquqiy tizimni chuqurroq tushunishga yo'l ochib, muvaffaqiyatli sarmoya kiritishga hissa qo'shadi. Turizm: Yarim milliardga yaqin arab tilida so'zlashuvchilar katta turizm bozorini yaratadilar. Arab tilini bilish korxonalariga sayyohlarga yaxshiroq xizmat ko'rsatish, ularga ko'proq moslashtirilgan xizmatlarni taklif qilish va daromadni oshirishga yordam beradi. Mehnat bozori: Arab tili mintaqada mehnat bozorida talab qilinadigan mahorat bo'lib, turli sohalarda, jumladan, moliya, marketing, IT va mehmondo'stlik sohaslarida keng ko'lamli martaba imkoniyatlarini taklif etadi. Madaniy almashinuv: Til madaniy va iqtisodiy almashinuvga yordam beradi, mintaqadagi mamlakatlar o'rtasidagi aloqalarni mustahkamlaydi va qo'shma iqtisodiy loyihalar va rivojlanish uchun asos yaratadi.

**Xulosa:** Arab tili Yaqin Sharq va Shimoliy Afrika davlatlarining taraqqiyotida muhim o'rin egallaydi. Arab tili tilini bilish 26 ta Arab davlatini tushunish demakdir.



Arab tili rus tili Ingliz tili singari muhim til. Tilni bilish bu o'sha xalqni tarixini anglash, siyosatini tushunish, iqtisodiy madaniy hayoti haqida bilib olish uchun muhim sanaladi. Bu til nafaqat muloqot vositasi, balki xalqlarni birlashtiruvchi kuch hamdir. Arab tili orqali davlatlar o'z tarixini, madaniyatini va qadriyatlarini asrab kelmoqda. Shuningdek, ta'lim, fan va din sohalarida arab tilining o'rni katta. Islom dini arab tilida yoyilgani sababli, bu til hududdagi barcha davlatlarni yaqinlashtiradi.

Bundan tashqari, arab tili iqtisodiy hamkorlik va savdo aloqalarini rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Shu sababli, arab tili Yaqin Sharq va Shimoliy Afrikaning bugungi taraqqiyoti va kelajakdagi rivoji uchun asosiy vosita hisoblanadi.

### Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Manba: Поступи Онлайн <https://share.google/XbWThKNAn7nbs7fyL>
2. Manba: MotaWord <https://share.google/vZqwCwR7aEGk87mST>
3. Manba: arabiclanguage.ru <https://share.google/wXvdgja71VaMHNgnC>
4. Manba: Молодой ученый <https://share.google/ygnUXpUtEGxq7EeHE>
5. Manba: ЛингваКонтакт <https://share.google/iIC1LIe3MtIB3GARQ>
6. Manba: MotaWord <https://share.google/SjNMFfSikSAX7Ww7Y>
7. Manba: Молодой ученый <https://share.google/A4yEZVXc3ef5FHsRF>
8. Manba: Alif Arabic <https://share.google/xkl6VJqDofu9yAc56>
9. Manba: inLIBRARY <https://share.google/FbXDUrEbfDn8ZSJ3Z>
10. Manba: Бюро Переводов в Минске <https://share.google/Qa1BpeLq16ETy69VD>
11. Manba: Википедия <https://share.google/17UQIMxFIBMfFn8dx>
12. Manba: Молодой ученый <https://share.google/SyKxfdtR3oRDwbJoi>
13. Manba: MotaWord <https://share.google/0aBGJljXl8zgnX1sP>